

Цео свет слави демократску револуцију у Тунису, која је представљала окидач за низ догађаја у осталим деловима региона, нарочито у Египту, чије су последице несагледиве. Очи јавности широм света и даље су упрте у ту малу земљу са десет милиона становника, јер многи желе да науче економске лекције из недавних догађаја и виде да ли ће млади, који су срушили режим корумпираног аутократе Зина ел Абидина Бен Алија, бити у стању да успоставе стабилан демократски поредак.

Преврат у Тунису показује да економски раст не представља гарант стабилности државе. Подсећања ради, процењује се да је стопа бруто домаћег производа (БДП) те земље у протекле две деценије расла готово пет одсто годишње, захваљујући чему је Тунис често помињан као држава која је остварила значајан напредак. На истом примеру светска јавност може да научи да није довољно слепо следити диктате међународних тржишта. Иако таква пракса представља начин за привлачење иностраних инвеститора, ипак то не мора да значи да ће бити остварени циљеви у вези са смањењем стопе незапослености и унапређењем животног стандарда већине грађана. Несумњиво, и пре кризе која је избила 2008. постало је јасно да берзама прети опасност од краха. Најзад, уверили смо се да ни велики број образованог становништва не мора да представља предуслов за успон једне земље.

Широм света, државе се боре да отворе нова радна места, што у највећој мери подразумева проналажење посла за младе. Али, висока стопа незапослености и свеprisутна корупција представљају окидач за nerede јер грађани сматрају да правда није иста за све и да влада „не игра поштено“. У тренутку када је незапосленост један од горућих проблема посао добијају они који имају добре политичке везе, а упркос ограниченом буџету владини званичници гомилају новац, па се може разумети гнев грађана због неправде, који је пре свега уперен против починиоца таквих злочина. Велико незадовољство јавности на Западу због понашања банкара представља блажи облик захтева за успостављање економске правде, коју траже демонстранти у Тунису и другим деловима региона. Најновији догађаји, такође, показују да је демократски поредак неопходан предуслов за поштење. Ипак, не смемо да заборавимо да се истинска демократија не темељи само на организовању избора, јер се и у државама с таквим системом продубљује јаз између различитих категорија становништва. Илустрације ради, један одсто грађана САД прима готово четвртину националног дохотка, а богатство се неједнако распоређује. Истовремено, прети опасност да ће корупција у „америчком стилу“ донети незаслужене „дарове“ фармацеутским

компанијама, чија се вредност мери милијардама долара, омогућити политичарима да практично „купе“ изборе, као и представљати предуслов за смањење пореза за милионере. У том случају цех би платити сиромашни. Да зло буде веће, у многим демократским државама избијају оружани сукоби између различитих слојева становништва. Имајући у виду ту чињеницу, Тунис представља позитиван пример снажно израженог осећања националне повезаности, остварене после успешног рушења омраженог диктатора. Уколико желе да наставе да корачају у добром смеру, неопходно је да Тунишани буду посвећени принципима транспарентности, толеранције и заједништва - и у политичком и у економском смислу.

„Поштена игра“ подразумева глас народа, који се може чути само кроз јавни дијалог. Сви инсистирају на владавини права, али остаје питање каква правила треба усвајати, јер постоји могућност злоупотреба и у том сектору. На пример, власти могу користити законе за остварење циља у вези са давањем истих шанси свим грађанима и успостављањем толеранције, или за јачање само елитних слојева. Захваљујући таленту и одлучности, Тунишани имају шансу да покрену нови систем који може да послужи као увертира у демократију 21. века. Стога, међународна заједница, која је често подржавала ауторитарне режиме у име стабилност, или је то чинила руководећи се начелом „непријатељ мог непријатеља је мој пријатељ“, има огромну одговорност да на различите начине помогне Тунису у наредним месецима и годинама.

(Данас)